

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Zmeny na politickej mape sveta

Ing. Henrieta Crkoňová
Metodicko-pedagogické centrum
Bratislava

Názov vzdelávacieho programu: **Zmeny na politickej mape sveta**

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Na základe spätnej väzby zo vzdelávaní a požiadaviek praxe možno konštatovať, že potreby pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania sa orientujú predovšetkým na efektívne projektovanie vyučovacej jednotky, vytvorenie kvalitného plánu na konkrétnu vyučovaciu hodinu na základe najnovších zistení v oblasti modernej didaktiky a jeho úspešná realizácia. V správach Štátnej školskej inšpekcie o stave a úrovni pedagogického riadenia, procesy a podmienky výchovy a vzdelávania v základnej škole, na gymnáziu a v stredných odborných školách sa uvádza, že na vyučovacích hodinách prevažne chýba žiakom priestor pre rozvíjanie sociálnych kompetencií, ktoré by podporovali zručnosti súvisiace s kooperáciou v skupine, práce v tíme, zručnosti vzájomného hodnotenia práce, sebareflexie, sebakontroly. Profesionálny rozvoj učiteľov geografie patrí k dôležitým úlohám podpory kvality výchovy a vzdelávania na Slovensku. V rámci učebného predmetu geografia došlo k významným zmenám. Predovšetkým sa rapídne znížila dotácia hodín geografie na ZŠ, kde s pôvodných deviatich vyučovacích hodín klesol ich počet na päť hodín počas celej povinnej školskej dochádzky. Učitelia v rámci školských vzdelávacích programov si môžu vytvárať učebné predmety s geografickou profiláciou resp. upravovať učebné osnovy na podmienky školy. Predložený program kontinuálneho vzdelávania si dáva za cieľ ponúknuť učiteľom veľmi aktuálne informácie týkajúce sa zmien na politickej mape sveta, ktoré bezprostredne ovplyvňujú náš život a život budúcich generácií. Vážnejšia je dnes otázka prehlbovania a zdokonaľovania profesionálnych kompetencií kvalifikovaných učiteľov geografie prostredníctvom ponuky širokého spektra programov kontinuálneho vzdelávania. Návrh aktualizácie programu kontinuálneho vzdelávania vychádza z potreby ponúknuť učiteľom geografie inovačné metódy, formy a prostriedky vyučovacej pedagogickej praxe vznesenej priamo od učiteľov geografie. Politická mapa sveta sa v histórii ľudstva neustále menila. Príčinou boli udalosti prírodného charakteru (klimatické zmeny), ale aj obmedzené využitie obývaného územia a s ním spojená migrácia obyvateľstva, ekonomické dôvody (hľadanie nových odbytísk) alebo náboženské dôvody (križiacke výpravy, šírenie islamu), poprípade mocenské ambície vládcov. Vznikali nové štátne útvary, niektoré silneli alebo postupne zanikali. **Politická mapa sveta je teda dynamicky sa meniaci štruktúra politického rozdelenia Zeme**, kde sa iba výnimočne niektoré útvary dlhodobo javia ako veľmi stabilné. Táto téma je v súčasnosti vysoko aktuálna a pre školskú prax potrebná.

Druh kontinuálneho vzdelávania:

Aktualizačné

Forma kontinuálneho vzdelávania:

Kombinovaná (prezenčná 24 hodín a dištančná 16 hodín)

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ:

Prehĺbiť a rozšíriť pedagogické kompetencie učiteľov geografie efektívne projektovať edukačný proces na hodinách geografie vo vysoko aktuálnej problematike politických zmien na mape sveta v súlade s požiadavkami modernej didaktiky.

Špecifické ciele:

- rozvíjať spôsobilosť porozumieť podstate – príčinné súvislosti zmien na politickej mape sveta,

- rozvíjať spôsobilosť analyzovať a komparovať zmeny na politickej mape sveta,
- získať zručnosť uplatniť nové poznatky z oblasti teoretických a praktických východísk pre tvorbu modelu vyučovacej hodiny geografie s tematikou zmien na politickej mape sveta,
- rozvíjať zručnosť prakticky využiť nové prvky v metodike výučby geografie na základnej a strednej škole.
- prehĺbiť zručnosť aplikovať politické zmeny vo svete v edukácii na základnej škole a strednej škole prostredníctvom inovačných metód, foriem a prostriedkov vyučovacej pedagogickej praxe,
- prehĺbiť znalosti vymedziť a formulovať hlavné príčiny zmien na politickej mape sveta, zdôvodniť význam a postavenie koloniálnych mocností,
- rozvíjať spôsobilosť analyzovať dôvody zmien na politickej mape sveta.

Obsah vzdelávacieho programu:

Obsah aktualizáčného programu kontinuálneho vzdelávania je dôsledne zameraný na dosiahnutie hlavného a špecifických cieľov tak, aby obsahoval inovácie v geografii, didaktike geografie, ktoré sú potrebné na výkon pedagogickej činnosti učiteľa geografie.

Obsah tvoria tri moduly:

Modul 1: Model vyučovania geografie s využitím fenoménu politická mapa sveta dynamický prvok vo výučbe geografie

Modul 2: Zmeny na politickej mape sveta z historického pohľadu

Koloniálne mocnosti a historické udalosti, ktoré spôsobili zmeny na politickej mape sveta

Modul 3: Politická mapa sveta ako dynamicky sa meniaci štruktúra politického rozdelenia Zeme, Príčiny zmien na politickej mape sveta

Modul / tematický okruh a jeho obsah	Prezenčne Teoretická časť 24 hod	Dištančne 16 hodín
Modul 1: Model vyučovania geografie s využitím fenoménu politická mapa sveta dynamický prvok vo výučbe geografie	8	
- Inovačné metódy, formy a prostriedky vhodné vo výučbe politickej geografie	3	
- Praktická aplikácia aktivizujúcich metód, foriem a koncepcií: zážitkové vzdelávanie, skupinové vzdelávanie, kooperatívne vyučovanie, tvorivé dielne, riadený rozhovor, DITOR,	3	
- Praktické zručnosti IKT – vyhľadávanie informácií	2	
Modul 2: Zmeny na politickej mape sveta z historického pohľadu Koloniálne mocnosti a historické udalosti, ktoré spôsobili zmeny na politickej mape sveta	8	
- Počiatky koloniálneho systému (vplyv Španielska, Portugalska, Holandska, Anglicka, Francúzska, Ruska)	2	
- Vrchol koloniálneho systému (postavenie Veľkej Británie, USA a Nemecka)	2	
- Obdobie dekolonizácie (po 2. svetovej vojne postoje koloniálnych mocností USA, ZSSR, Veľká Británia, Francúzsko)	2	

- Prelom 20.a 21. storočia Československo, ZSSR, Nemecko, Juhoslávia, Eritrea, Čierna Hora, Južný Sudán	2	
Modul 3: Politická mapa sveta ako dynamicky sa meniaci štruktúra politického rozdelenia Zeme. Príčiny zmien na politickej mape sveta	8	
- Politická mapa sveta – jej premena	4	
- Príčiny zmien: udalosti prírodného charakter - klimatické zmeny, obmedzené využitie obývaného územia,	1	
- migrácia obyvateľstva, ekonomické dôvody (hľadanie nových odbytísk)	2	
- náboženské dôvody (križiacke výpravy, šírenie islamu), mocenské ambície vládcov.	1	
Výstup dištančnej formy: k modulu 1 Vypracovanie projektu 2 vyučovacích hodín alebo dvojhodinového vyučovacieho bloku s implementovaním nových poznatkov z oblasti didaktiky vyučovacej hodiny. Formát A4, rozsah cca 3 - 4 normostrany.		8
Výstup dištančnej formy: k modulu 3 Spracovaný región sveta (na základe odporúčanej odbornej literatúry) z pohľadu religii ako metodický materiál využiteľný na hodinách geografie. Formát A4, rozsah cca 3 - 4 normostrany		8

Metódy, spôsoby realizácie: prednášky, semináre, tímová výučba, skupinová a individuálna práca, diskusia, heuristika, e-mailová komunikácia, práca s IKT, konzultácie a poradenstvo.

Profil absolventa: Absolvent vzdelávacieho programu po ukončení vzdelávania má rozšírené kompetencie: o nové **poznatky** z oblasti politickej geografie a didaktiky geografie, o praktické **zručnosti** pri aplikácii inovatívnych metód a realizácii edukačných stratégií do vyučovacích hodín založené na modernom poňatí pedagogickej praxe, o pozitívne **postoje** v otázke politických zmien vo svete.

Rozsah vzdelávacieho programu:

Celkový počet: 40 vyučovacích hodín, z toho 24 hodín prezenčne a 16 hodín dištančne.

Trvanie vzdelávacieho programu:

najviac 10 mesiacov

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov, kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ

Podkategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy).
- učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Kariérová pozícia: –

Kariérový stupeň:

- samostatný pedagogický zamestnanec,
- pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou,
- pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Vyučovaci predmet: geografia

Podmienky pre zaradenie uchádzačov:

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategóriu učiteľa v uvedených podkategóriách, ktorý spĺňa kvalifikačné predpoklady na vyučovanie predmetu geografia v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorý má absolvovaných aspoň šesť mesiacov pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 9 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Spôsob prihlasovania: Písomná prihláška na kontinuálne vzdelávanie podpísaná uchádzačom.

V prihláške riaditeľ školy svojim podpisom potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie, podkategórie a kariérového stupňa, riaditeľovi školy potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Ak riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie, podkategórie a kariérového stupňa, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Vyplnenú prihlášku na kontinuálne vzdelávanie po podpísaní riaditeľom školy je potrebné zaslať na príslušné regionálne/detašované pracovisko MPC.

Spôsob ukončovania:

Aktualizačné vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred účastníkmi vzdelávania a lektorom.

Požiadavky na ukončenie vzdelávania:

1. Najmenej 80 % účasť z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania.
2. Vypracovať výstupy z dištančnej formy vzdelávania.
3. Záverečná prezentácia. V obsahu prezentácie sa očakáva aplikácia inováčnej metódy na sprístupnenie vybranej témy z modulov 2 alebo 3 vo vyučovaní geografie v rozsahu cca 10 - 15 snímok PPT.

Personálne zabezpečenie vzdelávacieho programu:

Garant: PaedDr. Alica Dragulová, PhD. – učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie pre predmet geografia s druhou atestáciou, Regionálne pracovisko MPC, Tarasa Ševčenka 11, 080 20 Prešov.

Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Lektori vzdelávacieho programu:

- učitelia pre kontinuálne vzdelávanie,
- vysokoškolskí učitelia,

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

- učitelia z praxe s príslušnou aprobáciou, lektorskými skúsenosťami a kompetenciami, ktorí spĺňajú kvalifikačné požiadavky a majú odborné predpoklady v danej oblasti vzdelávania.

Lektori musia spĺňať podmienky Čl. 2 bodu 12 Smernice 18/2009-R.

Finančné, materiálne zabezpečenie:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a prostriedkov štátneho rozpočtu MPC. Vzdelávanie (prezenčná časť) sa bude realizovať v priestoroch regionálnych pracovísk Metodicko-pedagogického centra, resp. vybraných školiacich strediskách a učebniach kontinuálneho vzdelávania. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatí bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Účastníkom vzdelávania bude poskytnutý študijný materiál (učebný zdroj) so zoznamom odporúčanej odbornej literatúry.

Technické a informačné zabezpečenie:

Prezentačné vybavenie (tabuľa, flipchartový papier, fixky a iné). Učebné zdroje (študijné texty, pracovné listy, videonahrávky a iné), k jednotlivým modulom – témam, okrem uvedených, budú spracované lektormi vzdelávania. Ďalšia odporúčaná odborná literatúra k jednotlivým modulom a témam bude účastníkom sprístupnená lektormi vzdelávania. Informácie o vzdelávacom programe budú zverejnené prostredníctvom web sídla MPC.

Návrh počtu kreditov:

10 kreditov

8 kreditov za rozsah vzdelávania a 2 kredity za spôsob ukončenia vzdelávania.